

PETRE SĂLCUDEANU

ALEXANDRU CORNESCU

www.dimec.ro

**O MICĂ
DIFERENȚĂ**

COMEDIE
ÎN
PATRU
TABLOURI

PERSONAJELE

TĂNĂSACHE

MARIANA VALENTIN

MATEI OPRICĂ

MIMI

FIFI

TOVARĂȘUL FUSEI

TOVARĂȘA FUSEI

TÎNĂRUL FUSEI

MELINTE

BULZOI

PANDELACHE

UN ZIARIST

UN PAZNIC

DOI OFIȚERI DE MILIȚIE

TABLOUL I

Decorul reprezintă încăperea — birou a unui depozit de mărfuri de consum dintr-un oraș de provincie. Într-o boxă, biroul responsabilului. În rest, câteva mese de lucru, evident mai modeste. Pe una dintre mese se află și o mașină de calculat, la care lucrează Mariana Valentin. La alte două mese, din colțul opus, Mimi și Fifi, funcționare. Dimineața, devreme... Pe scenă nu e nimeni. Singur, biroul Marianeî Valentin, prin neorînduiala hîrtiilor de pe el, sugerează că acolo se lucrează, dar Mariana nu e la locul ei. Mimi și Fifi sosesc împreună. Au depășit prima tinerețe, dar fac totul ca acest lucru să nu se observe.

FIFI : Abia aștept, dragă, să văd ce ți-a scris Pompilică...

MIMI : O clipă, scumpo, să-mi trag suflatul... Cu aglomerația asta din autobuz am crezut că mă sufoc. Și moșicul ăla care n-a vrut să-mi cedeze locul...

FIFI : Unde sînt bărbaii de altădată ? Poftim, domnișoară... Nu vă deranjați, domnule... Dar e o plăcere pentru mine, domnișoară...

MIMI : Dacă nu i-aș fi atras atenția, tu !... I-am zis că sînt o femeie care muncește, că merg la lucru... Ce crezi că mi-a răspuns ? Că și el muncește și că vine de la lucru... Hotărît, scumpo, nu mai sînt maniere pe lumea asta...

FIFI : Ce maniere, care maniere ? Ția de la tramvaie ar trebui să pună tăblițe : bărbaii sînt obligați să cedeze locul femeilor, fără condiții. De ce să serie că au dreptul numai femeile gravide sau cu copii în brațe ? Ce, sîntem în război ?

MIMI : Te cred, scumpo, dar babalicul mi-a mai făcut și morală, că e bătrîn, că mir, că bir... Auzi ? Bătrîn ! Cred că n-avea mai mult de cincizeci... Ce să mai zic atunci de Pompilică al meu, că are cincizeci și cinci bătuți pe muche ? Și cît aleargă, sărăcuțul. Ba la Viena, ba la Roma, ba la Buhuși. Și nu că l-ar obliga cineva, tu. Nu, se oferă singur. Zice că mai întii interesele obștești. Uite, acu' mi-a scris de la Singapore. O fi de parte, tu ?

FIFI : Știu și eu ? După nume, că e cam latin, o fi prin America, ori prin Africa. Am văzut în filmul ăla, că și acolo s-au bătut românii...

MIMI : Printre canibali, tu ? Uite-așa face mereu, se propune să plece unde-i mai primejdios. Săracul de el, numai să nu pice pe mina canibalilor și să-l mănînce...

FIFI : Lasă, dragă, că nici la Paris nu-i mai ușor. De cînd cu circulația asta... O dată te calcă, și gata...

(Pe replică, a intrat Mariana Valentin. Are cam aceeași vîrstă ca Mimi și Fifi, poate e chiar mai tînără, dar îmbrăcămîntea demodată o face să arate cu mult mai bătrînă. Ține în brațe un teanc de hîrtii.)

MARIANA : Ca să nu mai vorbim de deturările de avioane și răpirile de ambasadori... Bună dimineața, fetelor !... Iar vorbiți de aventurile lui Pompilică ? O fi sughițînd, săracul, pe-acolo pe unde-o fi.

MIMI : Te rog să-l lași în pace, n-am vorbit cu dumneata...

MARIANA : Mă rog, mă rog, ziceam și eu așa. Dacă ar fi fost la federația de talere mai treacă-meargă. N-ar fi fost așa de periculos ca la federația de popice...

FIFI : Dacă Mimi îți inghite părerile, să știi că eu nu le inghit ! Te rog să nu te amesteci unde nu-ți fierbe oala. Că la celelalte federații, cu mingi ușoare, oricine se bagă, că-i ușor. Dar la popice e nevoie de un bărbat zdravăn, cînd stringe o popică în brațe...

MIMI : Mie-mi spui ?

FIFI : În schimb, ea s-a cununat cu mașina de calculat... Fată bătrînă și invidioasă...

MIMI : Bătrînă, da, dar fată ? Mironosițele astea... Trece la mașina dumitale de calculat, tovarășă Valentin, nu-ți mai băga nasul în treburile noastre.

(Mariana se retrage indispusă, la masa ei de lucru. Își așază hîrtiile în ordine, apoi începe să calculeze. Mimi și Fifi se duc la birourile lor, scot niște hîrtii, sporovăiesc din nou.)

FIFI : Las-o, dragă, pe urita asta... Nu mai fi supărată... Om ca Pompilică nu mai găsești, ascultă ce-ți spun eu... Mai bine citește.

dragă, ce scrie din Singaporele ăla.
MIMI (smiorcăindu-se) : Bietul Pompilică... și el care... cu prestigiu... printre canibali... ca aici o oarecare tovarășă Valentin să-l ia la fix.

FIFI : Dragă, dar sensibilă mai ești... Dacă citești îți trece, ascultă ce-ți spun, că și eu fac la fel...

MIMI : Vai, scumpo, am mai avut prietene, dar nici una nu i-a luat așa apărarea lui Pompilică... Cu toate că nu-i place să fie apărat de altcineva, decît de mine, am să-i spun... Să vezi că are să-ți facă un cadou, un pix...

FIFI : Vai, Mimi dragă, cît de generoasă ești ! (Mimi scoate din poșetă scrisoarea.)

MIMI : Auzi, tu (Se înveșelește brusc.) „Motănel cu ochi căprui...” — n-are importanță că eu am ochi verzi. Cînd iubește pe cineva cu adevărat, orice fel de ființă ar fi, el îi zice Motănel, și orice culoare ar avea ochii, el le zice căprui... Așa... „Motănel cu ochi căprui. Află despre mine că sînt sănătos, deși aici este mai cald...” Trec peste astea toate, tu, în care scrie cum este la Singapore, că nu te interesează... Știi, așa-i Pompilică. Pe unde circulă, scumpo, imi scrie cum e, ce fac oamenii, cum o duc, cum stau cu viața sportivă... Și pe cuvînt, tu, că stau mai prost decît noi... Așa zice el... Cică la ei nu sînt numai amatori, ca la noi, au și profesioniști. Adică sportivi care nu fac sport de dragul sportului, îl fac pentru bani și alte interese... Să-ți vină rău nu alta... Uite aici o pagină despre cum dansează și cîntă folclor... Prostul meu dulce... Știe că eu la televizor nu mă uit decît la emisiunile folclorice... A zis că de-aia mă și iubește, că sînt populară ! Auzi, tu, ce-a zis ?...

FIFI : Dar în scrisoare, în scrisoare ce mai zice ? Mor de curiozitate...

MIMI : La sfîrșit, tu, totdeauna intră în subiect. Auzi... „Pentru Motănelul meu cu ochi căprui am cumpărat o blană veritabilă. N-am s-o aduc cu mine, ci am s-o dau unuia dintre băieți, că n-are bagaje multe și, în plus, eu mai rămîn cîteva zile la un schimb de experiență de bowling (Citește fonetic). Este un joc nou și dacă mă ajută tovarășii, că și ei sînt interesați să mai slăbească, ca să nu se mai zică toată ziua că stau numai pe scaun, pe lingă popice, mai facem și o federație de bowling, că după o partidă de bowling arăți de parcă ai făcut terenul într-un județ întreg. O să am ceva mai mult de alergat, dar merită...”

FIFI : Auzi, dragă, iar Paris, iar Londra, iar canibali...

MIMI : Pe cuvînt, tu, dacă am văzut oameni, la nivelul lui, să se sacrifice așa pentru binele obștesc... Mă și tem, Fifi scumpă, să nu-l avanseze, că am să îmbătrînesc între gară și aeroporturi... Dar, hai să mai vedem ce-i cu hîrtoagele astea, că dacă vine tovarășul Tănăsache și vede că n-am făcut chiar nimic, iar se ia de noi că nu urmăm exemplul tovarășei Valentin... Da tu, Fifi, cu el nici o mișcare ?...

FIFI : E ca piatra, dragă... Exterior... Zice că numai așa e moral...

MIMI : Adică, cum exterior ?

(Ușa se deschide și înăuntru își face apariția Matei Oprică. Este un bărbat mijlociu de statură, complet chel, îmbrăcat în haină cadrilată, iar în picioare poartă pantofi din piele de focă. Mimi și Fifi, crezînd că e Tănăsache, se apucă de lucru.)

OPRICĂ : Bună dimineața, doamnelor și domnișoarelor. Pot să vorbesc cu tovarășul Tănăsache ?

FIFI : Tovarășul director Tănăsache încă n-a venit. Dar dumneata nu poți vorbi politicos ? Intră aici pentru prima dată și ne iei cu bună dimineața, de parcă am trăi într-o comună și nu într-un oraș onorabil...

MIMI : Ce ți-am zis, scumpo ? Bărbații din ziua de azi nu mai au maniere. Și bine-a zis cine-a zis, că dacă n-are maniere, va să zică nu le are...

OPRICĂ : Îmi cer mii de scuze. Uite ies afară și intru din nou. (Iese și reîntră.) Sărut minuşitele. Nu vă supărați. Aș dori să vorbesc cu tovarășul Tănăsache.

(Mariana își întrerupe lucrul și intervine.)

MARIANA : Ascultă tovarășe, ai de gînd să ne mai deranjezi mult ? N-ai auzit ? Tovarășul Tănăsache n-a venit. Vrei să-l aștepți, bine ; nu vrei, poți să vii mai tîrziu, și iarăși e bine. Tovarășul Tănăsache la ora asta e la conducere și vine el...

OPRICĂ : Păi dacă dînsul e la conducere, atunci eu de unde vin ?

MARIANA : Asta dumneata trebuie să știi...

OPRICĂ : Tot de la conducere, frumoasă doamnă sau domnișoară, deși aș dori să fiți domnișoară, că și eu sînt...

MARIANA : Uite ce-i, de mine să nu-ți bați joc !...

OPRICĂ : Dacă vă supără că v-am spus frumoasă doamnă sau domnișoară și vă deranjează, retractez rapid și vă spun popular, frumoasă tovarășă...

MIMI : Auzi, tu, frumoasă, tovarășă frumoasă...

MARIANA : Ascultă domnule, tovarășe, sau cum ți se zice pe-acolo de unde ai venit, că de unde zici c-ai venit, n-ai venit, că numai tovarășul Tănăsache se duce... Eu aici calculez. Știi dumneata ce-i aia ? Aici e o gestiune de cinci milioane, și năvălește unul pe ușă și-mi face gestiunea de patru milioane și nouă sute nouăzeci și opt de mii și cînspe bani, că din pricina dumitale am greșit cu un leu și optzeci și cinci de bani.

OPRICĂ : Mii de scuze, tovarășă... (Sincer preocupat, își bagă mîna în buzunar și scoate o hîrtie. Se uită la ea, apoi iese afară și cercetează placa de pe ușă. Intră din nou.)

OPRICĂ : Nu-i aici întreprinderea de stofe en-gros și, dacă vrei, cu amănuntul, că la mine aici pe bilet așa serie.

MARIANA : Exact. Că la alea cu de-amăunțul am și greșit din pricina dumitale. Acu' trebuie s-o iau de la capăt.

FIFI : Și asta nu i s-a mai întâmplat tovarășei Valentin în toată cariera ei.

OPRICĂ : Va să zică n-am greșit, și dumneata te numești tovarășa Valentin...

MARIANA : Pentru toată lumea, deci și pentru dumneata : tovarășa Valentin...

OPRICĂ : Păcat, când o femeie se numește tovarășa Valentin, nu-mi trezește nici un sentiment.

MARIANA : Eu calculez, nu trezesc sentimente. Și tovarășul Tănăsache a zis că eu nu trezesc sentimente...

FIFI : Tovarășul Tănăsache are gust...

OPRICĂ : Dacă ar chema-o Ileana, sau Rodica... sau măcar Valentina...

MARIANA : Tovarășe, te rog la modul cel mai principal, să taci, că altfel...

OPRICĂ : Dacă-mi spui cum te strigau părinții când erai mică ! Tovărășica Valentin sau Valentina ?

MARIANA : (ridicându-se de pe scaun) : Dacă nu taci, te dau pe ușă afară...

MIMI : Stai soro, dar noi unde sintem ?... Pe noi văd că nici nu ne bagi în seamă...

OPRICĂ : Auzi, pe dumnealor nici nu le bagi în seamă !

FIFI : Și pe urmă, dumnealui îl așteaptă pe tovarășul Tănăsache. Așa că, tovarășe dragă, ocupă loc.

OPRICĂ : Auzi, să ocup loc. Ocup. (Oprică se așază mai aproape de Fifi.)

FIFI : De unde spui că vii, tovarășe ?

OPRICĂ : De la București... Mi-am lăsat bagajul la hotel, și drept aici.

FIFI : Frumos oraș și are trandafiri... La noi sint numai castani. Ah, ce n-aș da să ajung la București ?!... Așa să mă tot plimb cu tramvaiul... noaptea prin parc...

OPRICĂ : Sinteți cu... (Oprică arată degetul înclat), adică sințeți singură ?...

FIFI : Noaptea, că ziua sint cu Mimi...

OPRICĂ : Nunci am nimerit bine... A știut tovarășul Pandelache ce face și unde mă trimite... Cu toate că la început m-am speriat când tovarășa Valentin a zis că nu i-au ieșit socotelile cu așa de puțin... Că pe mine mă trimite numai acolo unde socotelile sint în aer... Și tovarășa Valentin e singură, nu-i așa ?

MIMI : Ea are mașina de calculat și deșpeșce-ul. Îi ajunge...

OPRICĂ : Dacă și-ar pune o rochie frumoasă, mai ales că afară e primăvară, m-ar avea și pe mine... Mie totdeauna mi-au plăcut contabilele... (Se uită bruse spre Fifi)... și celelalte... Căci baza rămîne banul..., calculul...

(Afară se aude o mașină, care frinează.)

FIFI : Sosește tovarășul Tănăsache...

TĂNASACHE (intră însoțit de un tânăr cu un carnet în mână) : Bună dimineața la toată lumea... (Se uită roată prin cameră, aproape că nu-l observă pe Oprică, ridicat timid în picioare.) Totul e în ordine, totul e în regulă ? Nu s-a întâmplat nimic în lipsa mea ? Hai, fiți degajate, zimbâți... (Arătînd

spre tinărul care-l însoțește.) Tovarășul este de la presă... Vreau să zic de la ziarul nostru județean... A venit pe teren, adică la noi în oraș, să facă o anchetă despre om. Faceți cunoștință... Tovarășul, cum spuneai că te cheamă ? Dar ce importanță are, tovarășul este ziarist, adică reprezintă opinia publică, nu ?

ZIARISTUL : Desigur ! Chiar așa... opinia publică... Dar știți eu sint grăbit... trebuie să apuc trenul... Ca să ajung să predau articolul...

TĂNASACHE : Foarte bine, foarte bine... Așadar, despre om. O anchetă din orașul nostru. Când ai sosit ?

ZIARISTUL : Acum două ore. M-am dus la tovarășul Fusei și mi-a zis că cel mai nimerit ați fi dumneavoastră. Un cetățean respectat, în fruntea unei întreprinderi respectabile. Numai că știți, timpul e scurt. Vă rog să-mi spuneți cîteva elemente de bază, că restul fac eu. Totul era ca tovarășul Fusei să-mi dea un nume... Mai departe merge ușor. Titlu : „Și în comerț există oameni noi”. Sau : „Eroismul înfloare într-un depozit de mărfuri”.

TĂNASACHE : E foarte frumos. Dar te rog să notezi că pe mine, adică pe noi, ne caracterizează modestia. Poate că ar fi mai potrivit un titlu cam așa : „Eroism și modestie într-un depozit de textile”. Ce zici ?

ZIARISTUL : Perfect. Acum mi-ar trebui și niște fapte de viață, convingătoare, niște cifre. Voi începe așa : „Deși limbajul cifrelor este uscat, ele își au poezia lor”... Așa că, vă rog să-mi spuneți realizările dumneavoastră față de anul trecut...

TĂNASACHE : 101,83 la sută.

ZIARISTUL : Și față de acum doi ani...

TĂNASACHE : N-ar fi mai bine s-o luăm pe perioade mai lungi. Să zicem față de acum zece ani...

ZIARISTUL : Fie, față de acum zece ani...

TĂNASACHE : Ei, da, față de acum zece ani realizăm 878,96 la sută...

ZIARISTUL : Dar este enorm ! Cum se poate ?

TĂNASACHE : E foarte simplu : pe atunci întreprinderea nu exista...

ZIARISTUL : Admirabil ! Un subtitlu : „Din nimic, o întreprindere prosperă ! ” Mi-am notat. Dar e tirziu, abia dacă mai ajung la gară... Să n-aveți nici o grijă, restul pun eu... Mai aveți ceva de adăugat ?

TĂNASACHE : Da. (Poază solemnă.) Este o vie realitate faptul că rețeaua noastră comercială, ca de altfel a întregii țări, cunoaște o puternică dezvoltare, se modernizează neîntrerupt, iar volumul desfacerii produselor se află în continuă creștere...

ZIARISTUL : Am notat tot. Vai, dar frumos vă mai exprimați !

TĂNĂSACHE : Îmi pare rău ! Eu citesc zilnic presa noastră cotidiană.

ZIARISTUL : Vă mulțumesc foarte mult. Acum plec...

TĂNĂSACHE : La revedere, la revedere și, după ce apare articolul, mai poștești pe la noi. (Îl conduce la ușă, apoi se întoarce.) Tovarăsa Valentin, ți-am spus că vreau să te îmbraci altfel ! Acum că tratăm direct cu firmele particulare de dincolo (Arată cu mîna), trebuie să impunem prin produse și ținută... Mai ales prin ținută... Tovarășă Valentin !

MARIANA : Da, tovarășe director.

TĂNĂSACHE : Ieși te rog în față.

(Mariana se ridică de la birou și, timidă, se oprește în mijlocul camerei. Tănăsache se învîrte în jurul ei, apoi se duce la un sertar și scoate o foarfecă. I-o întinde Valentinei.)

TĂNĂSACHE : Miine vii mini. Am constatat, am văzut, merge. Picior, nimic de zis. Trebuie să ne impunem, dragii mei, să ne impunem. Să fiți mai lejeri, mai bine dispuși... (Dă cu ochii de Oprică.) Dumneata cine ești, tovarășe ?

OPRICĂ : Numele meu e Oprică Matei... Mateiaș, pentru tovarășul Pandelache...

TĂNĂSACHE : Așadar, tovarășe, ai sosit. Nici n-ai idee cîtă nevoie am de dumneata. De cînd mi-a spus tovarășul Pandelache că are o rudă, imediat i-am zis s-o trimită la noi, ca să depășim planul. Centrul educă, cheltuie și ne trimite ajutoare pregătite și de încredere. De acord, tovarăsa Fifi ?

FIFI : De acord, tovarășe director Tănăsache.

TĂNĂSACHE : De acord, tovarăsa Mimi ?

MIMI : Se poate, tovarășe director ?

TĂNĂSACHE : De acord, tovarăsa Valentin ?

MARIANA : Desigur...

TĂNĂSACHE : Vezi, dragă tovarășe, eu nu concep nimic pînă nu mă sfătuiesc cu colectivul în subordine. Nu-i așa tovarășe... cum spuneai că te cheamă ?

OPRICĂ : Mateiaș, îmi zice tovarășul Pandelache.

TĂNĂSACHE : Mateiaș am să-ți zic și eu, că dacă te-a trimis tovarășul Pandelache, înseamnă că-mi ești ca un frate. Nu ?

OPRICĂ : N-aș fi îndrăznit...

TĂNĂSACHE : Să îndrăznești, să îndrăznești, că așa e bine, unde am ajunge, dacă n-am îndrăzni, frate Matei ? Noi aici ne avem ca frații... (Priveste în jur), ca frații și surorile, nu-i așa fetelor ? Că bine a zis cine-a zis, eu ți-s frate, tu-mi ești frate și așa mai departe... Ai să te simți perfect la noi. La noi ai să te simți perfect. Sper că ai făcut cunoștință cu fetele noastre. Imposibil să nu fi făcut.

OPRICĂ : Simpatice, tovarășe Tănăsache.

TĂNĂSACHE : Simpatice, și atît. Morala, cred că ți-a spus tovarășul Pandelache, la

noi, lege, Sentiment exterior. Atît. Interior, nu. Nu admit.

OPRICĂ : Sint dulci, tovarășe director...

TĂNĂSACHE : Dulci, da, avem legături și cu fabrica de zahăr. Livrăm americană pentru salopete românești, dar atît. Pînă aici. Noi avem principii, tovarășe... Cum ai zis ?...

OPRICĂ : Mateiaș.

TĂNĂSACHE : Mateiaș, principii severe. Uite, de exemplu eu, eu nu sînt căsătorit și nu admit ca aici să lucreze oameni căsătoriți. Aici, la virf... Jos, da. Toată gîndirea creatoare trebuie concentrată pozitiv, aici, la muncă, la dăruire. O femeie sau un bărbat, în afara producției noastre, te obligă la tentații. Stofă, costume, lucruri cu amănuntul... Gînduri care ies de aici, afară și... Și gîndurile trebuie să fie toate la producție. Așa că, frate Mateiaș, vei lucra la biroul acesta. Nu-i nevoie să-ți spun ce ai de făcut, dacă vii din partea tovarășului Pandelache. Salariul, nici o grijă. Am să vorbesc cu tovarășul Fusei. Totul o să fie în ordine. Toți depindem de tovarășul Pandelache, și el de noi, că altfel unde am ajunge dacă fiecare ar fi de capul lui ?

OPRICĂ : Dar nu știu ce să...

TĂNĂSACHE : Te-a trimis, cine te-a trimis ! Înseamnă că știe el de ce te-a trimis. Stai jos. Și acum, la treabă.

(Tănăsache intră în nișa rezervată lui. Se așază pe scaun. Își scoate stiloul, se uită la peniță, apoi îl pune pe masă. Apasă pe un buton de trei ori.)

MARIANA (se aranjează) : Pe mine mă cheamă. (În timp ce se îndreaptă spre ușă. Mariana își ridică mult fusta sub talor, ca să pară cît mai scurtă.)

TĂNĂSACHE : După cum știi, tovarășă Valentin... (Îi face semn să se așeze. Mariana preferă să ocupe un sfert de scaun doar), astăzi vin revizorii. Îi cunoști, nu ?

MARIANA : Tovarășul Melinte și tovarășul Bulzoi, ca anul trecut, așa mi-ai spus, că eu nu-s de un an.

TĂNĂSACHE : Ca anul trecut, ca acum doi ani, ca acum cinci ani și sper că și peste zece ani... Eu am încredere în ei, ei au încredere în mine, și tovarășul Fusei are încredere în noi toți...

MARIANA : Noi trăim pe bază de încredere...

TĂNĂSACHE : Adevărat, adevărat. Dar bine-a zis cine-a zis, că încrederea trebuie controlată. Deci tovarășii vin să ne controleze încrederea pe care le-am dat-o.

MARIANA : Da, tovarășe director, să ne-o controleze...

TĂNĂSACHE : Dumneata le dai socotelile pregătite, ei semnează și totul este în regulă. Numai să nu-i ții mult, că sînt invitații mei la masă...

MARIANA (smiorcăindu-se) : Tovarășe Tănăsache, eu zic să ne controleze mai tîrziu, dacă se poate.

TĂNĂSACHE : Cum să ne controleze mai tirziu, cînd noi avem un plan cînd să fim controlați, iar ei au un plan cînd să ne controleze, iar la restaurant, tot după plan, de acum două săptămîni am comandat sarmale ? Dumneata crezi că sarmalele se fac și se desfac așa cum vrem noi ?...

MARIANA : Nu mi-au ieșit socotelile, tovarășe Tănăsache...

TĂNĂSACHE : Asta-i bună !... Cum nu ți-au ieșit socotelile ? Atunci dumneata, pentru ce ești plătită dacă nu ca să-ți iasă ?

MARIANA : Vă rog să mă scuzați, dar mi-a ieșit o diferență de un leu și optzeci și cinci de bani. Și dacă iese o diferență așa mică, înseamnă că ceva nu-i în regulă...

TĂNĂSACHE (se ridică de la masă și se propoște cu ambele mîini de birou) : Tovarășă Valentin, dar asta-i nemaipomenit ! Dacă ți-ar fi ieșit o diferență de un milion, mai treacă-meargă... N-aș fi ridicat tonul nici la două milioane. Asemenea sume se pierd numai la ministere, ori noi nu sîntem minister. Noi sîntem întreprindere en-gros și cu amănuntul, și n-avem dreptul să pierdem la amănunte. Dumneata știi ce-i un leu și optzeci și cinci de bani ?

MARIANA : O valoare, tovarășe director...

TĂNĂSACHE : Deci iată că știi... O valoare. Și dumitale îți iese în plus, o valoare. Tovarășă Valentin, te rog să lași foarfeca la locul ei și să nu-ți mai tai fusta. Nu mai vreau mini... Și eu care voiam să am cu dumneata relații exterioare principiale. Nu mai pot, gata, nu mai pot ! Să-ți iasă o diferență tocmai acum, cînd tovarășul Fusei mi-a semnat hîrtia ca să plec în delegație la Viena, și cînd același tovarăș Fusei a intervenit la forurile competente să-mi iasă viza mai iute ? Și cînd tot tovarășul Fusei mi-a telefonat azi dimineață că pașaportul e gata și că mi-a fost trimis de la București ? Ce-o să zică tovarășul Fusei, cînd o să aflu că avem o diferență ? O diferență de un leu și optzeci și cinci de bani ! Tovarășul Fusei ce-o să zică ? Te rog să te duci la mașina dumitale de calcul și fă în așa fel încît ori să-ți iasă o diferență substanțială, ca să nu poată fi adevărată, ori să nu-ți iasă nici una. Una din două. (Mariana începe să plîngă.) Te rog să te duci și să plîngi profund și cit mai autocritic în camera cealaltă, ca să-mi treacă nervii. Mi-ai făcut nervi, tovarășă Valentin... Nervii.

(Tănăsache apasă pe buton de patru ori. Mariana iese. De la masa ei se ridică Fifi. Are un mers de felină. Nici nu se uită la Mariana.)

FIFI : M-ați chemat, tovarășe Tănăsache ?

TĂNĂSACHE : Da, te-am chemat. (Fifi se apropie.) Te rog, te rog...

FIFI : Ce rău te-ai făcut, Tăsică... N-ai mai venit pe la mine de o lună... Mi-e așa de dor...

TĂNĂSACHE : Vreau să-ți spun că relațiile noastre exterioare s-au terminat, sau sînt pe cale să se termine...

FIFI : Tăsică, tu mă minți, mincinosule... Că așeară am trecut pe la madam... știi tu, că nu vreau să audă nimeni pe la cine și mi-a spus că ai luat două brățări... Pentru cine le-ai luat, Tăsică, dacă nu pentru mine ?...

TĂNĂSACHE : Ți-a spus madam... că am luat... ?

FIFI : Da, că ai luat... Și după cît ești de exteriorizat de mine, știu că în curînd ai să te interiorizezi și că ai să mi le faci cadou. (Tănăsache se plîmbă nervos prin birou.)

TĂNĂSACHE : Deci, Fifi, înseamnă că simți și tu așa cum simt și eu...

FIFI : Cînd am simțit eu altfel, Tăsică ?... Că nenorocita aia de Mimi, iar primește o blană de la Pompilică. I-o aduce unul din băieții lui. Adineauri am plîns... Da, să știu cam plîns... Nu se vede, că m-am dat cu rimel franțuzesc și asta nu se topește.

TĂNĂSACHE : Te rog, cînd plîngi, să te dai cu rimel romînesc, vreau să văd și eu... Adică Pompilică... Bine... Uite ce-i Fifi. Iată, draga mea, în ce chestiune personală și de mare interes obștește te-am chemat. A venit azi ăla (Arată cu capul spre camera vecină.) Nasul meu mare îmi spune...

FIFI : Tăsică, cum poți vorbi de nasul tău așa ?...

TĂNĂSACHE : Dragă mea, nasul meu mare îmi spune să fim atenți... Tipul e prea prost ca să fie trimis de Pandelache... Oamenii lui Pandelache știu ce au de făcut, ori el a venit și nu știe ce are de făcut... Nasul meu...

FIFI : Tăsică, nasul tău e cel mai...

TĂNĂSACHE : ...mai mare detectiv, și tu, pe lîngă el, să fii cu ochii în patru, că la tine, dragă Fifi, ochii sînt totul... Relațiile noastre exterioare, de la ochi au început. Așa că, dacă vrei să primești... (Sună telefonul ; din camera alăturată se mai aude încet plînsul Mariane.) Mi se pare că am subapreciat-o pe Valentin. Uite, nu mai am nervi de loc. A învățat să plîngă cu personalitate.

FIFI : Tăsică, urita aia... (Telefonul continuă să sune.)

TĂNĂSACHE : În orice lucru urît stă altul frumos. Nici nu știi unde stă și cum stă. Datoria noastră e să cercetăm, să concluzionăm, și cit mai științific. Ce făceai dacă nu te cercetam la timp, Fifi, cu sentimentele mele exterioare ? Niciodată n-aș fi visat să ajung la...

(Îi face semn lui Fifi să plece. Ridică receptorul.) Da, tovarășul Fusei. Mi-am dat imediat seama că sînteți dumneavoastră, după cum suna telefonul... Da, eram pe scări, a trecut tovarășul adjunct al dumnea-

vocastră pe la mine... Așa că... Vai, tovarășe Fusei, de ce să vă cereți dumneavoastră scuze... Dumneavoastră m-ați atenționat să ne respectăm superiorii, înainte de toate. L-am invitat poimîine, la masă... Vin pe la dumneavoastră, tovarășe Fusei, dar înainte vă aștept... Da, da, v-ați gândit bine... E preferabil să veniți cu copilul... Îi aranjăm un costum, pe cînte, din alea pe care le păstrăm. Nu, nu le băgăm pe piață, că nu-s pentru oricine... Perfect. Vine și tovarășa?... Foarte, foarte bine... Știți, vine toamna și după toamnă, odată vine iarna. Să trăiți, tovarășe Fusei, să trăiți mult de tot, cit mai mult dacă se poate... și cit mai bine, cum bine-a zis cine-a zis... Vă așteptăm cu toată dragostea...

(Convorbirea telefonică, mai ales ultimele replici au fost rostite de Tănăsache foarte tare, ca să fie auzite și de cei din camera vecină. După ce pune receptorul în furcă, deschide ușa spre biroul alăturat.)

TĂNĂSACHE (către Mariana): Ați auzit, vine însuși tovarășul Fusei. Tovarășul Fusei însuși vine! (Mariana a intrat după director în camera lui. Acesta continuă.) Deci, tovarășa Valentin, ne-am înțeles. Nici o vorbă. Du-te și ia totul de la început. Și cit se poate de iute... Mîine vreau să te văd în mini...

MARIANA: N-o să-mi stea bine, tovarășe director... Eu sînt urîtă...

TĂNĂSACHE: Da, tovarășa Valentin, ești urîtă, recunosc, ai dreptate. Dar ai văzut dumneata femeie frumoasă, cînstită? Cu copii, la casa ei și gospodină, ca să nu mai zic de mașina de calcul...

MARIANA: N-am văzut, adică mai greu dar n-am văzut...

TĂNĂSACHE: Vezi, tovarășa Valentin, vezi? Acum du-te și poartă-ți urîtenia, cu demnitate și cu fruntea sus... Că bine-a zis cine-a zis, nu-i frumos ce-i frumos, ci-i frumos ce-i urît pe dinafară... Sau cam așa ceva... Pentru mine, contează frumusețea sufletească...

MARIANA: Aveți dreptate, tovarășe director... Că nici nu știți ce suflet bun am... Că și dumneavoastră aveți suflet bun...

TĂNĂSACHE: Tovarășa Valentin, presimt c-o să-ți iasă socotelile. Trimite-le la mine pe Fifi și pe Mimi...

MARIANA: Da, tovarășe director, și nu mai plîng, că nu mai sinteți supărat. (Intră Mimi și Fifi.)

TĂNĂSACHE (către Mimi): Tovarășul Fusei ne face cîntea de a veni el însuși în mijlocul nostru, împreună cu tovarășa și cu copilășul. Cum intră, voi vă uitați bine la băiat, apoi fuga la depozit și aduceți două, cinci costume de haine. Mai aduceți și ceva materiale pentru doamna, adică pentru tovarășa. El nu mi-a spus nimic de ea, dar să n-o lăsăm să plece cu mina goală. Că e soția lui tovarășul Fusei. Înțeles?

FIFI: Da...

TĂNĂSACHE: Și totul spontan, cit mai spontan. Să nu se bage de seamă că e ceva aranjat dinainte. Hai, plecați. Și nu vă mai parfumați în halul ăsta, că m-apucă durerea de cap.

(Mimi și Fifi ies din birou. Se aude o mașină, oprind. Intră Fusei cu soția și copilul. Ultimul, un vlăjgan de aproape doi metri, cu toate că n-are mai mult de optsprezece, nouăsprezece ani.)

TĂNĂSACHE (din ușă): Să trăiți, tovarășe Fusei. Sărut mina... Bine-ai venit pe la noi, tinere... Splendidă generație... pe măsura viitorului... Că mai ieri umblai în pantaloni scurți...

FUSEI: Ce să-i faci! Ei cresc, noi îmbătrînim...

TĂNĂSACHE: Ehe, îmbătrînim, muncind pentru ei... Ca să le facem o viață mai bună, mai frumoasă...

TOVARĂȘA FUSEI (o femeie mică, corpulentă): Ce muncă, tovarășe Tănăsache? Ne sacrificăm. Noi parcă știm ce-i aia viață? Nici tu timp liber, nici tu o distracție sau un cia-cia-cia. Și asta, ca generațiile viitoare să n-aibă griji...

FUSEI: Să nu exagerăm și să nu miniem pe Dumnezeu, dragă Mița...

TĂNĂSACHE: Bună, tovarășe Fusei, bună... Să nu miniem pe Dumnezeu. Bună. Am s-o țin minte pentru cercul de luptă împotriva misticismului... Că eu, știți, sînt și la cercul de luptă împotriva misticismului. Și lupt, tovarășe Fusei, lupt... Dar era să uit. (Arată spre Oprică.) Dinsul este tinărul pe care l-a recomandat tovarășul Pandelache, știți dumneavoastră, de la minister... Cum ziceai că te cheamă, frate?

OPRICĂ: Frate, Mateiaș Oprică...

TĂNĂSACHE: Dinsul este dumnealui, iubitul și stimatul tovarăș Fusei, împreună cu tovarășa...

OPRICĂ: Sărut mina, doamnă...

TĂNĂSACHE (îi corectează.) Sărut mina, tovarășă...

FUSEI: Lasă, dragă Tănăsache, nu te mai formaliza... Tinere, nu-l lua în seamă. Au trecut vremurile alea. Noi nu mai judecăm acum dogmatic și sectar ca altădată. Ne-am mai luminat și noi... Sîntem în pas cu vremea. Înțelegi? Acum, contează cum gindești și cum lucrezi, și, mai ales, cum lucrezi gîndind. Totul e știință, iar știința s-o simți. Așa că, să fii dumneata un element sănătos și constructiv...

TĂNĂSACHE: Constructiv sută la sută și element... Ce să mai vorbim. Că dacă l-a trimis tovarășul Pandelache de la minister, sigur că e un element bun...

FUSEI: Bun, rău, n-are importanță. Totul e să fie element! (Mimi și Fifi sosesc cu

trăiește încărcate de haine și materiale. Costumele sînt toate cadrilate, așa cum e de altfel costumul pe care îl poartă băiatul lui Fusei.)

TOVARĂȘA FUSEI : Frumose-s, doamne... Să treacă copilul alături și să le încerce. (Băiatul trece în camera alăturată.) Măcar atîta bucurie să aibă și el, săracu. Că-l trîntă la facultate, bietul copil. Aici, la liceu, a fost eminent : a trecut la toate corigențele. Acolo, la București, din trei nu l-au scos. Ce vrei, dragă, fără protecție, fără nimic ?
FUSEI : Ei, lasă. O să stea un an acasă, că n-o fi gaură în cer... Dar la anul nu mă las. Să știu bine că mut ministerul din loc, și la facultate tot îl bag... Să vadă și el cit e de greu să muncești la nivel înalt... Așa cum muncesc eu și Tănăsache, cu toate că noi n-avem diplome și alte din astea...

TĂNĂSACHE : Așa-i, tovarășe Fusei, așa-i... La noi contează experiența și cine mai are experiență ca noi !... Dar poate vă interesează o stofuliță englezescă, specială, pentru dumneavoastră, și de palton, pentru tovarășa, prima calitate. Adusă cu vaporul, ca să se păstreze umezeala linii...

TOVARĂȘA FUSEI : Tovarășe Tănăsache, dar eu am palton...

TĂNĂSACHE : Dumneavoastră să n-aveți ? Dar ăla era mini, că se purta. Acum trecem pe maxi, că se poartă. Că știți, din maxi se poate face mini, dar din mini...

TOVARĂȘA FUSEI : Și nici nu vreau să mai scot de la C.E.C. Am scos destul pentru băiat : lecții, profesori. Că știți cum e, dacă nu ungi, scîrție...

TĂNĂSACHE : Scîrție, unde scîrție, tovarășă Fusei, dar la noi, nu... La noi, casă de încredere. Tovarășul Fusei are încredere în mine, eu am încredere în dumneavoastră și tot așa, din încredere în încredere, ajungem departe. Căci oameni sîntem, și nu fiare, cum bine zise cine-a zis.

TOVARĂȘA FUSEI (în șoaptă, către Tănăsache.) Nu s-au adunat cam mulți bani ? Că n-am plătit nici cumpărătura de acum șase luni...

TĂNĂSACHE : Dumneavoastră să fiți sănătoși. N-ați plătit-o nici pe cea de acum doi ani. Dar asta e o problemă ? Pentru noi e o bucurie să-l servim pe tovarășul Fusei... Așa că alegeți, vă rog, tot ce aveți nevoie... Fac pachet și vă trimit acasă... Mimi, Fifi, trei metri din stofulița asta pentru doamna... Trei metri, din gris-ul ăla englezesc, adus special cu vaporul pentru tovarășul Fusei... Plus doi metri în carouri, pentru un pardeiu. Nu tergal... Din lină pură... O! huul, cum zice englezul... (Băiatul iese din camera de alături.)

BĂIATUL (peltic) : Mie-mi vin bine toate costumele...

TĂNĂSACHE : Și trei costume pentru copil... Totul la pachet...

BĂIATUL : Le luăm pe toate trei ? Merçi, maman, merçi, papa.

FUSEI : Dar, dragă tovarășe Tănăsache, nici nu știu dacă avem nevoie de atîta marfă... Știi doar că am dat indicații generale împotriva stocurilor...

TĂNĂSACHE : Perfect, perfect, dar tot dumneavoastră ați spus că nu poate să existe o întreprindere bogată, cu salariați săraci. Nu-i așa ?... Sau poate viceversa... Vreți să spună lumea că noi conducem o întreprindere săracă ? Nu se poate... Că dacă spunem că o întreprindere e săracă, înseamnă că și ministerul e sărac, și dacă o tot luăm așa pe scară ierarhică, ce-o să zică străinii despre noi ? Tovarășe Fusei, mi-ați fost propagandist, și mie ce mi-a intrat în cap din modestie, nu-mi mai iese... Eu nu vă las să greșiți, principiile dumneavoastră sînt și principiile mele, și invers, că bine-a zis cine-a zis... Luați-le și să le purtați cu plăcere, că unul e tovarășul Fusei și una este bucuria noastră că-l putem respecta... Că știți dumneavoastră, o mină spală pe alta și amîndouă la un loc fac obrazul curat, ca să mă exprim în tradiție...

FUSEI : Glumeț, glumeț, tovarășul Tănăsache !

TĂNĂSACHE : Glumim și noi, tovarășe Fusei, că dacă ar fi numai munca, fără o glumă două, ce ne-am face ?

FUSEI : Și cu pașaportul cum stai ? A venit ?

TĂNĂSACHE : N-a venit, dar vine. Și dacă l-au trimis și încă n-a venit, înseamnă că e pe drum, iar drumurile noastre sînt sigure, tovarășe Fusei...

FUSEI : În orice caz, înainte de a pleca, treci pe la mine. Așa se obișnuiește. Să mai stăm de vorbă. Oricum, se cheamă că pleci într-o altă orînduire, o orînduire rămasă în urmă, și trebuie să fii atent. Așa că, îți mai spun și eu din experiența mea. Cu bine !

TĂNĂSACHE : Să trăiți, sărut mîinile, să le purtați sănătoși. Și mai pofțiți pe la noi (li conduce pînă la ușă. Se aude o mașină plecînd. Tănăsache se întoarce. Se duce la biroul lui, deschide cu cheia casa de bani și scoate un carnet pe care notează, bolborosînd.) Tovarășul Fusei, 6.524 și treizeci și patru de bani, cu ce a fost, treizeci și patru de mii șapte sute cincizeci și doi fix. Nu-i nimic. Merită. Mult a fost, puțin a rămas, cum bine-a zis cine-a zis.

(Apasă pe un buton de două ori și în încăperea intră tovarășa Valentin. Tănăsache se uită la fusta ei scurată cu foarfecă, apoi își ridică privirile la fața surzătoare a femeii.)
TĂNĂSACHE : A ieșit, a ieșit, știam eu că a ieșit...

MARIANA (rîzînd) : A ieșit cu un milion cinci sute de mii mai puțin...

TĂNĂSACHE : Așa da, draga mea, așa da, și cum asemenea sume nu pot pierde decît întreprinderile mari, la noi precis că e vorba de o greșeală

TABLOUL II

A doua zi, dimineața. Același decor. Mariana, îmbrăcată în mini, proaspăt coafată, are fața numai un zîmbet.

OPRICĂ : Ia te uită !... Sărut mîinile... Ce schimbare la față !...

MARIANA : Nu numai la față, și în mine, și în scripte... Dar dumitale nu-ți dau voie să-mi faci complimente... Eu sînt o femeie cu sentimente exterioare, dar cîmstită...

OPRICĂ : Tovarășă Valentin, dar eu nu-ți fac nimic, numai te privesc... Ești adorabilă, pe cuvînt... Totuși, cred că rama ochelarilor nu se asortează... Cunosc eu un optician care are rame din pachet. Îi scriu la București, îi trimit bani și, în trei-patru zile, ne asortăm și la ochi... Dar poți să mă omori și tot nu-mi trece prin bilă, cum de te-ai schimbat așa de radical ?...

MARIANA : Mi-a ieșit o diferență de un milion juma... Tovarășul Tănăsache e așa de vesel... Zice că la așa o diferență nu poate decît să fie o greșeală... Și eu sînt așa de influențabilă... Aseară n-a putut, dar mîine o să poată...

OPRICĂ : Ce n-a putut ?

MARIANA (se încruntă) : Te rog să nu mă tragi de limbă... Tot nu-ți spun... Și te rog să mă lași să calculez. Poate mai iese o diferență... Și, pînă vin bețivii ăia, vreau să termin... Ce-o să mai ridă...

OPRICĂ : La așa o diferență nu se poate decît ride...

MARIANA : Asta zice și tovarășul Tănăsache... Aproape jumătate din bugetul nostru e lipsă... Numai, uite, de la ora patru de dimineață, tot calculez și pentru a doua oară calculele îmi ies bine...

OPRICĂ : Dacă-ți ies bine, ce-ți pasă ? Vin Melinte și Bulzoi, semnează procesul-verbal și gata...

MARIANA : Îmi pasă, că înseamnă că este o greșeală și eu trebuie să calculez pînă dispare greșeala. Că anul trecut a fost la fel. Aia care a lucrat înaintea mea, tot așa nu i-a ieșit, sau i-a ieșit, și Bulzoi și Melinte au semnat, și abia p-o urmă nu i-a ieșit, și pentru că nu i-a ieșit nici după două luni, au dat-o afară, că e incapabilă.

OPRICĂ : Și-ai venit dumneata și dumitale ți-a ieșit.

MARIANA : Nu mi-au ieșit.

OPRICĂ : Păi, adîneauri ziceai că ți-a ieșit !

MARIANA : Mi-a ieșit un milion și jumătate lipsă.

OPRICĂ : Adică nu ți-a ieșit.

MARIANA : Ba mi-a ieșit... Of !...

OPRICĂ : Păi, cum ți-a ieșit, dacă nu ți-a ieșit ?

MARIANA : Păi, mi-a ieșit că nu mi-a ieșit...

OPRICĂ : Atunci înseamnă că s-a furat...

MARIANA : Că bine-a zis cine-a zis că ești cam greu de cap și că de data asta tovarășul Pandelache ne-a trimis un... Cine crezi dumneata că poate să fure la noi, și încă jumătate din buget ?... Că anul trecut, mi-a zis Fifi, că tovarășul Tănăsache numai cu ea se exteriorizează, că și tovarășul Pandelache a ris de așa o greșeală. Au ris, pînă la minister...

OPRICĂ : Că s-a furat...

MARIANA : Cine să fure, tovarășe, greu mai ești de cap ?! Dumneata nu-ți dai seama că o asemenea sumă numai ministerele și întreprinderile mari pot pierde ? Și cine să fure ? Eu, nu. Mimi și Fifi, nu, că n-au cap pentru așa ceva... Și nici n-au nevoie, că ele au alte mijloace, care nu intră în prevederile codului penal... Dumneata ai o figură suspectă, dar în citeva zile...

OPRICĂ : Atunci, tovarășul Tănăsache ?

MARIANA : Să știi că ești dulce... Săracu', ce dulce și prostuț ești... Cum să fure tovarășul Tănăsache ? El, un om așa de bine văzut în oraș, și respectat. (Șoptit.) E și membru în A.G.V.P.S...

OPRICĂ : Ce-i aia A.G.V.P.S. ?

MARIANA : Asociația vinătorilor și pescarilor...

OPRICĂ : Și el ce este : vinător sau pescar ?

MARIANA : Nici una, nici alta. Dar se duce la vînoare și la pescuit, pentru că vin toți șefii județului. Înțelegi, pentru relații. Ca să prospereze întreprinderea. Și-acum, ce-mi dai să nu-i spun tovarășului Tănăsache, ce-ai zis despre el ? Dacă nu-mi dai ceva, te spun...

OPRICĂ : Îți aduc, în două zile, rame de ochelari...

MARIANA : Da numai negre, că alea mă prind... Auzi, ce glumă... Să fure tocmai el ! Cred că tovarășul Tănăsache, dacă ar afla, ar ride cel mai tare...

OPRICĂ : Atunci, tovarășă Valentin, te rog să nu ridă.

MARIANA : Depinde...

OPRICĂ : De ce depinde ?...

MARIANA : De dumneata...

OPRICĂ : Fac tot ce-mi ceri numai să nu mă spui... Vrei să rămîn pe drumuri? Vrei să mă sinucid? Îmi leg lațul de casa lui de bani și acolo mă spinzur. Ai să mă ai pe conștiință toată viața... Și cînd, vreodată, o să te exteriorizezi, am să-ți apar în față, așa spînzurat. Cu limba scoasă...

MARIANA : Tovarășe Oprică, te rog să nu mă ameninți, auzi? Eu sint o fată influențabilă... Și pe urmă dumneata ai făcut o glumă bună... Cum o să-i spun? (Oprică se apropie de Mariana și îi sărută mîna.)

OPRICĂ : Îți rămîn recunoscător...

MARIANA : Acum lasă-mă... Că dacă nu mă lași, te spun... (Oprică merge grăbit la locul lui.)

MARIANA : Mai bine te-ai duce să-mi cumperi... o prăjitură cu fistic.

OPRICĂ : Cu fistic...

(Oprică iese. Mariana se apucă din nou de calculat, îngînă un cîntec. Se uită apoi la becul din tavan, a cărui tensiune, vădit, oscilează. Lucrează în continuare. Becul de deasupra, de citeva ori, e gata-gata să se stingă. Mariana calculează, apoi se duce și apasă pe ștecherul de la firul mașinii de calculat, ca să-l bage mai bine în priză. Se întoarce fredonînd aceeași melodie. Se așează la masă. Pe ușă intră Melinte și Bulzoi. Unul e acru, celălalt e bine dispus.)

BULZOI : 'Neața tovarășă, 'mneața. (Bulzoi e vesel, la buzunarul mic de la haină are cinci stilouri de diferite culori, destul de groase. Bulzoi scoate un stilou. Îi desface capacul și îi bea conținutul. Îi dă stiloul lui Melinte, dar acesta arată cu mîna spre stomac. Refuză.) Așa funcționară mai zic și eu... Conștiincioasă... Conștiincioasă și frumoasă... (Melinte își aruncă servieta pe un birou.)

MARIANA : Mi-au ieșit, tovarășe Bulzoi. (Îi întinde registrul. Bulzoi se uită la fată și, peste umăr, îi dă registrul lui Melinte.)

BULZOI : Cum să nu-i iasă tovarășului Tănăsache?... Păi altfel cum ar lucra el aici de aproape zece ani... Da' ia spune, ceva stofă, aia a-ntîia, aveți pe-aici?...

MARIANA : Eu nu pot pentru ca să spun, tovarășe Bulzoi. Eu numai cu cifrele, și cifrele mi-au ieșit.

(Se aude un rîs încet, apoi din ce în ce mai puternic. Ride Melinte. Ride din ce în ce mai tare. Bulzoi se uită spre colegul lui, ride și el, apoi treptat se oprește. A intuit că s-a întîmplat ceva cu colegul lui, mai ales cînd îl vede pe acesta că își duce mîna la stomac. Bulzoi se apropie și scoate un stilou de culoare roșie.)

BULZOI : Coniac...

MELINTE : Hi... Hi... Ha... Ha... Ha... Hic !... (Melinte bea conținutul stiloului și se pune din nou pe rîs.)

BULZOI : Ce s-a întîmplat, tovarășe Melinte? (Către Mariana.) L-ai deochiat, domnișoară. Am să trec în procesul-verbal să se interzică, în fața controlului, a se purta fustă scurtă. Înnebuniți oamenii...

MARIANA : Eu n-am nici o vină, tovarășe Bulzoi, tovarășul a zis că...

BULZOI : Interzis categoric... Atentat la autoritatea controlului... Ce-i, dragă Melinte, ce s-a întîmplat?

MELINTE : Un...

BULZOI : Să n-ai, mă, o perforație la stomac... Să chem un doctor? (Melinte dă din cap că nu.)

MELINTE : Un mi... Ha... Hi... Ha... (Arată cu degetul undeva în registru.)

BULZOI : Un milion jumătate lipsă... (Începe să ridă și el, tot mai sacadat. După ei se ia și Mariana. Rid cu toții. Bulzoi mai bea un stilou) : Adică ți-a ieșit, că nu ți-a ieșit un milion juma... Colosal... Melinte, termină că sintem în control. (A observat și el becul care pîlpîie. Marianei) : Tovarășă dragă, așează-te mătăluță la masă. (Mariana se așează.) Ia apasă dumneata pe butoane și spune-mi cit arată că fac doi ori doi? (Mariana apasă.)

MARIANA (se ridică în picioare) : Opt, tovarășe Bulzoi.

MELINTE : Auzi, opt...

BULZOI : Unu cu unu?...

MARIANA : Trei, tovarășe Bulzoi.

(Bulzoi începe să ridă din nou, în timp ce Mariana plînge.)

MARIANA : Eu am făcut școala de contabilitate, să știți.

BULZOI : Auzi, că a făcut școala de contabilitate. Ia pune tu, Melinte, stabilizatorul de curent. (Melinte scoate dintr-o servieta un aparat și pune ștecherul de la mașina de calcul în el.) Acum, tovarășă Valentin. Cit fac doi cu doi?

MARIANA (plînge în hohote) : Patru...

BULZOI (mai bea... un stilou, ultimul) : Refă acum toate calculele.

(Pe ușă, intră Tănăsache.)

TĂNĂSACHE (surprins că Bulzoi și Melinte rid, în timp ce Mariana calculează la mașină) : Tovarăși, dar se poate, veniți în control și rideți în halul ăsta? Dar unde sintem? Ce întreprindere de prestigiu e asta? Nu admit...

BULZOI : Tovarășe director, cum să nu ridem. A ieșit o diferență în minus de un milion jumătate. Spune și dumneata nu-i de ris?

(Tănăsache se uită roată, apoi începe să ridă și el...)

BULZOI : Și de unde credeți? De la mașină. (Bulzoi se uită la marca mașinii.) Din import, altfel, plătită cu valută forte...

TĂNĂSACHE : Nu înțeleg?

BULZOI : La oscilațiile de curent, adună anapoda...

TĂNĂSACHE : Tovarășe Bulzoi, nu-ți permit să faci remarcă critice la adresa curentului nostru. Te rog! Ați semnat hîrțile? Nu? Atunci veniți la mine în birou. Astăzi

sau miine trebuie să plec în străinătate. Nu pot lăsa întreprinderea cu nereguli în scripte. (A ajuns în biroul lui. Se așază la masă.) Prefer să nu plec... Dar e de ris... domnule... nemaipomenit... Investim valută forte și uite în ce investim !... Cine a comandat mașina asta de calcul, tovarășe Bulzoi ?... Nu-mi vine să cred că se comandă de oricine. Nu pot să cred că dumneavoastră sînteți străini de asemenea comenzi. Nu ? Tovarășul Fusei ar fi pur și simplu indignat să afle că greșeala a ieșit dintr-o asemenea mașină comandată în străinătate. De vină este numai tovarășa Valentin. Nouă, fără experiență ! Cum pot să zic că o mașină de calcul, importată, poate să greșească ? De curent nici nu mai vorbim. Atunci ? Atunci, numai tovarășa Valentin e de vină. Din cauza ei nu pot să plec miine la Viena, în interes maxim de serviciu. Nu-i așa ? Ce-ai face dumneata, tovarășe Bulzoi, dacă a fi în locul meu ? Să zicem că tovarășul Pandelache, de la minister, și tovarășul Fusei te-ar numi în funcția de director al acestei întreprinderi en-gros și cu de-amănuntul. Cu un salariu frumușel, minus felurile cotizații și cafeaua și coniacul, pe care le plătesc de la mine, căm refuzat fond directorial. Nu-i așa ? Că bine a zis cine-a zis, dacă sînt director să plătesc, că doar și eu beau cafea și nu pot bea cafeaua statului. Ce-ai face dumneata în locul meu, tovarășe Bulzoi ? Știi că dacă nu plec azi, sau miine, partenerii o să aibă o impresie cu totul deplorabilă despre țara noastră ? Adică ei stau la aeroport, cu mașina, și îl așteaptă din România pe domnul Tănăsache. Nu-i așa ? Așa-i, tovarășe Melinte ? Dumneata văd că nu ți-ai luat pe ziua de azi porția de stilouri. Dumneata ești un om plin de bunăvoință. Deci nu te întreb pe dumneata. Îl întreb pe tovarășul Bulzoi, care mi-e prieten vechi și în care am toată încrederea, cu toate că în control nu există prietenii. Ce ai face, tovarășe Bulzoi, în locul meu ? Ei mă așteaptă și eu nu apar la granița lor, adică la aeroport. Ce impresie își fac despre țara noastră ? N-o să zică despre noi că sîntem neserioși ? Ca să nu mai spun că pot invoca și alte motive... mai politice. Nu mai zic că o să mă întreb tovarășul Pandelache, de ce n-am plecat ! Noi, cei cu funcții medii, sîntem între și între. Pe de o parte, capitaliștii și contractele, pe de altă parte, noi cu superiorii, care ne întreabă. Pot eu pleca fără procesul-verbal ? Nu pot, tovarășe Bulzoi. Pot eu spune în procesul-verbal, că mașina de calcul e de vină, că doar dumneavoastră ați constatat ? Iarăși nu pot. Eu nu sînt criticist. Adică să spun că e de vină hidrocentrala ? Te rog să-mi răspunzi, tovarășe Bulzoi, că-mi ești prieten și te stimez. Cum ai proceda în locul

meu ? Uite, am să-i dau, dacă nu-mi răspunzi, un telefon tovarășului Fusei. Țin foarte mult să-i aud părerea.

(Tănăsache pune mîna pe telefon.)

BULZOI : Vă rog, tovarășe Tănăsache, nu-l supărați pentru atîta lucru. Dar ce, ne cunoaștem, de azi, de ieri ? Nu-i așa, Melinte, că semnăm ?...

MELINTE : Am semnat și anul trecut doar, și sîntem aici.

BULZOI : Pentru tovarășul Tănăsache semnăm. Semnăm procesul-verbal, tovarășe Tănăsache, și nu vă mai faceți probleme, ce Dumnezeu ! Pînă vă întoarceți totul se aranjează... Aveți dreptate, numai funcționara e de vină.

TĂNĂSACHE : Nu, nu, nu sînt de acord, nu vreau să se aranjeze. Eu o dau afară pe tovarășa Valentin, pentru neglijență în serviciu și pentru imoralitate. Femeie în toată firea și vine la servici în mini, că și tovarășa Fusei s-a uitat la ea, cu niște ochi cît cepele. Disciplina e disciplină. Dar pentru că și voi, stimați tovarăși, aveți un plan de control, bine și dinainte stabilit, și nu vă pot strica planul, că nici mie nu-mi convine să mi-l strice cineva, mai ales cînd mi-l am făcut bine, vă las să semnați.

(Bulzoi și Melinte se grăbesc să semneze. Tănăsache se uită la procesul-verbal și îl aruncă neglijent, și cu oarecare supărare, pe un colț al biroului. Pune din nou mîna pe telefon. Vorbește, în timp ce face numărul.)

TĂNĂSACHE : Uite, dintr-o prostie a unei oarecare tovarășe, să nu mă pot întîlni la masă cu dumneavoastră ! Și ce masă pregătisem ! Cu pui și mujdei, și la început cu icre de crap, aduse tocmai din celălalt județ. Dar spune dumneata, tovarășe Melinte, dacă mai merge să luăm, în aceste condiții, de supărare, masa împreună. Spune dumneata dacă un om ca mine se poate preta să mînce cu niște tovarăși controlori, la restaurant, cînd treburile nu sînt în ordine ? Că nu sînt, ăsta e adevărul, cu toate că cifrele au și ele dreptul uneori să o ia razna. Ce-ar putea să zică, de exemplu, tovarășul Bulzoi despre noi ? Adică, după ce-ai semnat procesul-verbal, în aceste condiții de nervi și neglijență, luăm masa împreună. Nu numai tovarășul Bulzoi ar putea zice, dar zic și eu, personal, că am putea fi suspectați de cine știe ce matrapazlicuri. Nu-i așa ?

MELINTE : Așa-i, tovarășe Tănăsache...

TĂNĂSACHE : Și dacă dumneata, tovarășe Melinte, zici că-i așa, și tovarășul Bulzoi, ca să nu mai zic de mine, am putea spune la fel ! (Se răspunde la telefon.) Aștept, tovarășe, da, directorul Tănăsache la telefon, vreau urgent cu tovarășul Fusei... Aștept pînă îl găsiți... (Lui Melinte și Bulzoi.) Nu vă mai spun că am pus de o parte, contra cost, se înțelege, și marfă curată englezescă, lîmă pură, adusă special cu vaporul ca să

nu piardă lină din umiditate. Nu v-o pot da acum, din aceleași foarte principiale motive, care mă animă și vă animă și pe dumneavoastră.

BULZOI : Eu zic, tovarășe Tănăsache, că prea vă formalizați, zău. Putem lua masa împreună că n-o fi foc. Că i-am spus nevesti-mi că mîncăm împreună, și ea n-a gătit. așa că ierele se pot strica...

TĂNĂSACHE : Nu pot, prietene Bulzoi. Nu pot. Conștiința nu mă lasă (Sună telefonul. Tănăsache ridică receptorul.) **Tovarășul Fuscii** ? Da, eu, tovarășe Fuscii, eu în persoană. să trăiți. Numai de bucurii să aveți parte. Că eu am numai necazuri... Să vedeți, la noi lucrează una, Valentin... Ați văzut-o, una nouă. A greșit niște calcule... da, da... Am să ridic în consiliu problema unei școli de specialitate, tovarășe Fuscii, așa nu mai merge... O să ridicăți dumneavoastră ? Da, da, de fapt ideea a fost, ca să zic așa, a dumneavoastră... Da, da, tovarășul Bulzoi și tovarășul Melinte sînt aici. Și-au dat și dinșii seama că e o greșală flagrantă... Cit ?... Numai vă rog să nu rideți, tovarășe Fuscii... Un milion jumătate... (Tănăsache le face semn celor doi să asculte în receptor. Se aude risul lui Fuscii.) Îmi pare rău că v-am făcut să rideți, tovarășe Fuscii, știu că după masă risul nu-i indicat, cu toate că la dumneavoastră, care aveți o construcție specială, s-ar putea sigur să vă facă bine la digestie... Da, da. M-am gândit, tovarășe Fuscii, să vă aduc niște... Da, da, pentru bățături, și doamnei un Chanel... Da, da, si băiatului, gumă de mestecat... Nu, nu, nu sînt aici, au plecat... Da, da, sînt singur tovarășe Fuscii. Cum credeți că-mi permit în fața unor controlori ?... (Tănăsache face cu ochiul, Bulzoi și Melinte zîmbesc fericiti.) Numai o clipă, tovarășe Fuscii, că s-a încurcat firul, da... da... (Le face semn celor doi să iasă. Bulzoi și Melinte părăsesc camera, în grabă.) Da, tovarășe Fuscii, înainte de a pleca trec pe la dumneavoastră... Deci a sosit !... V-am spus eu că dacă n-a sosit, înseamnă că e pe drum... Da, da, vorbesc pe celălalt. Și să n-aveți grijă, cum mă întorc, cum le venim de hac bățăturilor. (Tănăsache pune receptorul în furcă și face un număr la celălalt telefon, vorbind cu alteineva.) N-ați mai trecut de mult pe la noi, și avem niște pantofiori... Sărut minusitele, da, eu sînt... Nici nu știți ce bucurie mi-ați făcut că mi-ați recunoscut vocea. Da, da, direct de la Guban... Nu... Nu-i dăm pe piață. Sînt numai pentru persoanele, pe care le știm și le prețuim noi. Veniți ? Perfect... Oricînd găsiți pe cineva sau vi-i trimitem la birou. Știți, e mai bine să nu se vadă, ca să nu se zică... Purați tot treizeci și șapte jumătate ? Și nu vă deranjați... Îi achitați la leafă... Sau la primă... Da... vin eu personal și vi-i aduc... O să-mi iau și pașaportul, da, da...

(Tănăsache se ridică de la birou... Se uită la tabloul electric, aflat în perete, și începe să se plimbe prin cameră. Fața lui devine

din din ce în ce mai încruntată. Deschide ușa spre celălalt birou, brusc) : Valentin, la mine. (Se retrage, la fel de brusc.)

MARIANA : Am sosit, tovarășe director ! (Ride.)

TĂNĂSACHE : Cum îți permiți, tovarășă, să rizi. Vii la mine și rizi... Te-ai îmbrăcat cu mini și rizi. Am știut eu că stai prost, nu numai cu cifrele, dar și cu morala.

MARIANA : Tovarășe director, dumneavoastră ați zis că dacă îmi iese mai mult e de ris. Și acu', de cînd am pus stabilizatorul în priză mi-au ieșit două milioane în cap.

TĂNĂSACHE : Adică ți-au ieșit lipsă două milioane și dumneata rizi ? Dar unde ne trezim noi, tovarășă ? Pe ce lume crezi că trăim ? Sau îți închipui că lucrezi la cine știe ce capitalist și îți poți permite să rizi. Te rog, mîine să nu te mai prezinți la lucru. Te-am concediat pentru neglijență în acte publice.

MARIANA : Dar eu n-am nici o vină, tovarășe director.

(Mariana începe să plîngă. Fusta îi cade în jos și se transformă în midi, așa cum era cu o zi înainte.)

TĂNĂSACHE : Te rog să nu plîngi. Știu, nu dumneata ești de vină. Da, da, eu recunosc... N-avem o școală de specialitate și, din cauza asta, nici cadre de valoare... dar o să facem școală... Ministerul Învățămîntului n-a planificat și noi trebuie să suportăm consecințele, dar le suportăm cu fruntea sus, așa că nu mai plînge. Dar neglijența e neglijență.

MARIANA : Nu e nici o neglijență, tovarășe director, banii ăștia s-au furat. Am făcut calculele de zece ori. Două milioane lipsesc...

TĂNĂSACHE : Tovarășă Valentin, dumneata ai dormit azi noapte ?

MARIANA : Pînă la patru.

TĂNĂSACHE : Deci, ai dormit pînă la patru. Ai luat somnifere, așa-i ?

MARIANA : De unde știți, tovarășe director ?

TĂNĂSACHE : Un director trebuie să știe totul. Absolut totul... Deci dumneata ai luat somnifere, vii apoi și calculezi, pe urmă nu-ți ies socotelile, și la urmă concluzionezi că s-a furat. Nu-i așa ?

MARIANA : S-a furat, tovarășe director, eu nu zic că dumneavoastră, dar cu curenți stabilizați de trei ori, au ieșit două milioane. Fum nu s-au putut face, eu așa zic, tovarășe director. Și acu', eu să plătesc toate oalele sparte ?...

(Mariana se smiorcăie în continuare.)

TĂNĂSACHE : Tovarășă Valentin. Ce act final indică, în gestiunea unei întreprinderi, plusurile și minusurile ?

MARIANA : Procesul-verbal de constatare.

TĂNĂSACHE : Deci, procesul-verbal de constatare indică plusurile și minusurile. Dar dacă procesul de constatare nu indică nimic. Atunci ?

MARIANA : Atunci înseamnă că... că...

TĂNĂSACHE : Că ce ?

MARIANA : Că nu sînt plusuri și nu sînt minusuri.

(Tănăsache îi arată Marianei procesul-verbal.)

MARIANA : Tovarășe Tănăsache, vă rog să mă iertați, eu cred că sînt bolnavă de nervi. Cred că am orbul găinilor, sau schizofrenie,

că aici nu sînt nici plusuri, nici minusuri. TĂNĂSACHE : Asta e, tovarășa Valentin, ai orbul găinilor... Și ca să nu-l mai ai, te las cîteva zile să te odihnești, și cînd mă întorc, stăm de vorbă. Dar, pînă atunci, te odihnești... Și promite-mi că n-ai să înnebunești !

Îmi promiți ?
MARIANA : Da, tovarășe Tănăsache. Dar să știți că banii s-au furat !

TABLOUL III

Același decor ca în tabloul I. Mariana stă la masa ei. Aruncă creionul undeva pe birou. Este legată la cap cu o broboadă, de culoare neagră. Își așază capul în mîini. Pe ușă intră Matei Oprică.

OPRICĂ (se așază la birou și începe să lucreze) : Tovarășa Valentin e în doliu ?

MARIANA : La două milioane lipsă ar trebui să fiu în sicriu.

OPRICĂ : Cum ? A crescut lipsa la două milioane ?

MARIANA : Fix. Am lucrat toată noaptea cu mina. Nu mai am încredere în mașini.

OPRICĂ : Și ?

MARIANA : Mi-a ieșit exact ca la mașina de calcul.

OPRICĂ : Atunci înseamnă că nu mai ai încredere nici în dumneata.

MARIANA : Tovarășe Matei, nici nu ști cită dreptate ai. Nu mai am încredere nici în mine. Eu care n-am avut niciodată. Dar acum... Acum, am să mă omor. Tovarășul Tănăsache a zis să mă odihnesc cîteva zile, cît stă în străinătate.

OPRICĂ : Pe urmă ?

MARIANA : Pe urmă, mă dă afară. Și eu în locul lui m-aș da afară. Două milioane... Are dreptate, tovarășul Tănăsache. Sînt incapabilă și gata. Am făcut liceul la seral. Toată ziua eram în fabrică. Douăzeci de kilometri în fiecare seară, dus și întors cu autobuzul... Cred că am să mă spînzur. Nu vreau să ajung la pușcărie... Că dacă ies de acolo, nu mă mai ia nimeni de nevastă... Cine se mai uită la o fostă pușcăriașă ? Dumneata te-ai uita, tovarășe Mateiaș ?

OPRICĂ : Nu, nu m-aș uita !

MARIANA : Vezi, nici dumneata nu te-ai uita, dumneata care nu ești un frumos, ba din contra, aș putea spune că în comparație cu tovarășul Tănăsache ești chiar urît... Că m-am gîndit să chem miliția... Că dacă eu n-am furat, mie n-are de ce să-mi fie frică de miliție...

OPRICĂ : Te rog, tovarășă Valentin, să nu faci una ca asta !

MARIANA : De ce să nu fac ? Ori ai și dumneata ceva în neregulă. Că de la început mi-ai părut suspect... Că și tovarășul Tănăsache i-a spus lui Fifi să te observe. (Oprică se uită speriat prin încăpere.) Nu-ți fie teamă. S-au îmbolnăvit amîndouă. Au concediu medical. Stau bot în bot toată ziua. Cum să nu ia gripa, una de la alta ?

OPRICĂ : Eu zic, tovarășă Valentin, să cercetăm noi. Greșeala e undeva pe aici... Doar două milioane sînt două milioane. Și dacă bugetul e de cinci, înseamnă că e hoție, nu glumă. Că se fură ca-n codru, nu numai de ieri, de azi.

MARIANA : Tovarășe Mateiaș... Chiar dacă mă dă afară, eu nu pot spune că tovarășul Tănăsache e de vină... Cum să fie el de vină ?

OPRICĂ : Eu tocmai de-aia zic, să nu chemi miliția. Că dacă vine miliția, gata atmosfera. Și pe urmă, mie nu-mi plac milițienii.

MARIANA : De ce nu-ți plac ? Unii sînt chiar frumoși, iar dacă n-ai mașină, sînt chiar simpatici... Ca să nu mai zic cum sînt în filme... Ah, ce m-aș mărita cu un ofițer ca Iurie Darie... Că la filmul ăla polițist, eu numai la el mă uitam, numai pe el îl vedeam... Dar... satul arde și baba se piaptănă. (Mariana se smiorcăie din nou.)

OPRICĂ : Eu zic că hoțul e printre noi, tovarășa Valentin... (Sună telefonul. Oprică ia poziție de drepti, ca la armată.) Da ! Imediat ! (Pune receptorul.) Habar n-ai ce urîți sînt unii de la miliție... Trebuie să plec. Spune-i tovarășului Tănăsache, dacă mai dă pe-aici, că sînt la recepționat marfa... O

marfă scumpă... adusă cu vaporul... (Oprică iese.)

(Mariana se ridică de la birou. Scoate din geantă o frîghie de întins rufe, din nylon. Se duce la chiuvetă. Ia săpunul și unge frîghia. Face la frîghie un nod.

Se aude o bătaie în ușă. Mariana nu răspunde. Își vede mai departe de frîghia ei. Ușa se deschide. Intră un bărbat de vîrstă mijlocie, cu o servietă în mînă. Are o mutră de timp, și e petic.)

PANDELACHE : E cineva pe-aici ?

MARIANA : Nu vezi că nu e nimeni ?

PANDELACHE (se uită în jur) : Eu văd... Adică ce, eu sînt singur ?

MARIANA : Singur, tovarășe.

PANDELACHE : Păi, dacă sînt singur, atunci cu cine vorbesc ?

MARIANA : Cu dumneata, că eu nu mai sînt... Eu sînt ca și dusă...

PANDELACHE : Tovarășul Pandelache, că am dormit o dată o noapte la el, că mi-e rudă, a zis că numai noaptea vorbesc în somn... Că ziua nu sînt bun de nimic... Că de-aia m-a și trimis la tovarășul Tănăsache în provincie, să împrespățez cadrele și să le întăresc.

(Mariana se oprește din uns frîghia. Fruntea i s-a încrețit. Bănuieste ceva. Aruncă frîghia pe masă.)

MARIANA : Adică, de unde vii dumneata ? **PANDELACHE** : Vin din București... Trebuia să sosesc acu', mai bine de două zile. Da... Că acu' două zile am plecat. Da' cînd să mă urc în tren, m-a chemat cineva prin zbirnițoarea aia la biroul de informații. Acolo, nimic. Cică a fost o greșeală. Cînd m-am întors, trenul plecase. Nu m-a așteptat, cu toate că am vorbit cu un ceferist și i-am zis că pentru o clipă sînt chemat de la minister... A plecat cu bagaje cu tot. Dar le-am găsit aici, în gară, pe numele meu... Că dacă mă cunoaște lumea și aici, și în Gara de Nord, înseamnă că nu-s chiar așa prost, cum zicea unchiul... (Se pișcă pe obraji, la picioare.) Dar nu vorbesc de unul singur, nu-i așa ?... Că nu dorm...

MARIANA : Nu, tovarășe. Dar cine spuneai că te-a trimis aici ?

PANDELACHE (prinde curaj) : Păi să vedeți, unchiul meu ? parcă am zis sau numa mi s-a împărut ? Adică tovarășul Pandelache... Și eu tot Pandelache. Că eu sînt singurul nepot al unchiului.

MARIANA (luminată la față) : Pe dumneata te-a trimis tovarășul Pandelache de la minister ? Atunci, Mateiaș Opriică nu-i Pandelache, și nici nu l-a trimis unchiul ?

PANDELACHE : Care Mateiaș, tovarășe, că unul e Pandelache, și acela sînt eu. Că dacă unchiul Pandelache l-a trimis pe Pandelache, Pandelache acela sînt eu toată ziua, că noaptea eu totdeauna mă visez altul. Azi noapte, în tren, m-am visat Tarzan.

MARIANA : Gata, acum chem miliția !

(Pune mîna pe telefon.)

PANDELACHE (se repede la receptor și îl pune în furcă) : Nu, numai miliția nu !

MARIANA : Dar ce, și dumitale ți-e teamă de miliție ?

(Sună telefonul. Mariana se apropie de receptor. Pandelache se așează în fața ei, ținîndu-și servietă ca un scut.)

PANDELACHE : Păi, dacă n-aș fi avut de-a face cu miliția, crezi că aș fi plecat din București ?

(Telefonul sună în continuare. Pandelache pune mîna pe receptor. Se aude vocea lui Matei. Pandelache ascultă, apoi pune receptorul în furcă.)

PANDELACHE : Mi se pare că visez, nu-i așa ? Și asta înseamnă că vorbesc și ziua singur. Mă duc să mă trezesc cu o drojdie și viu pe urmă.

(Pandelache iese. Mariana se uită roată prin cameră. Își strînge lucrurile și se bagă într-un dulap, nu înainte de a stinge lumina. Pe coridorul de afară se aud pași, apoi o voce gîngăvită.)

PAZNICUL : Paza de zi, paza de zi. Luminile stinse ? Luminile stinse. Ușile închise ? (Deschide ușa biroului, apoi o închide la loc.) Ușile închise... Aici, paza contractuală de zi, totul în ordine...

(Mariana crapă ușor ușa de la dulap. Din unghiul ei de vedere se observă intrarea în încăpere. Se aude un scîrțîit ușor. Ușa se deschide și se închide repede. O cheie se învîrtește în broască. E Matei. Se uită roată prin cameră. Zîmbește. Își freacă mîinile mulțumit. Se îndreaptă spre biroul lui Tănăsache. Încearcă să deschidă sertarul de la birou. Îl lasă. Se uită spre casa de bani. Scoate din buzunar un teanc mare de chei. Bagă o cheie și ascultă apoi cu un stetoscop. Zîmbește. Ușa cedează. Matei începe să caute printre birții și scoate carnetul în care notase Tănăsache. Mariana iese încet din dulap. În virful picioarelor, se îndreaptă spre biroul lui Tănăsache. În trecere, culege de pe una din mese un obiect tare. Mariana apare în spatele lui Matei.)

MARIANA : Mîinile sus !

(Matei, care nu-și dă seama că fata e neînarmată, și simțind în coastă virful unui obiect, se execută.)

MARIANA : Va să zică așa. Mai întii împostor, apoi spărgător și hoț. Încep să întez unde sînt milioanele...

OPRICĂ : Dar, tovarăsa Valentin, nu mă speria ! Cum ai apărut ? Eu am închis ușa. Am văzut pe cineva ieșind de aici cu o servietă și am crezut că ești dumneata, că de cînd nu mai porți mini, fusta asta seamănă cu niște pantaloni. Să știi însă că n-am furat eu milioanele. Și să nu mă ții mult așa că mă dor mîinile... Am reumatism la urmă.

MARIANA : Reumatism, nereumatism, te-am prins. Te-ai dat drept trimisul lui Pandelache, și nu erai. Cînd vreau să chem miliția, te opui. Simți că vine Pandelache cel adevărat și dispari. Ziua în amiaza mare, cu paza contractuală la ușă, intri și spargi casa de bani a tovarășului Tănăsache și furi din fondul lui directorial și personal. Acum s-a terminat. Gata, chem miliția !

OPRICĂ : Te rog, tovarășa Valentin, să mă ierți. Eu sînt un simplu borfaș. Am cazier. Dacă mă amesteci în afacerea cu milioanele, sînt pierdut. Nu-mi rămîne decît să mă spînzur.

MARIANA : Las' că și eu am vrut să mă spînzur. Să vezi și dumneata cum e... Că într-o clipă mi-am adus aminte de toată copilăria și de toate visurile neîmplinite...

OPRICĂ : Atunci, fie-ți milă și de visurile mele. Zici că nu m-ai văzut. Eu plec cum am venit.

(Mateiaș se întoarce brusc. Vede obiectul din mîna Marianeii. Îl ia și-l aruncă jos. O prinde pe Mariana de mîini.)

OPRICĂ : Sau ai rămas anume ca să șparlești ceva, adică la cele două milioane, încă citeva miare, așa de pămplezir. Pe urmă, adio. Dacă sun eu miliția ? Dacă o aduc aici și am să le zic că te-am prins asupra faptului ?

MARIANA : Ticălosule ! Să piei imediat de-aici ! Să nu te mai văd !

OPRICĂ : Asta vreau și eu. (Iese.)

(Mariana se așază, distrusă, pe scaunul lui Tănăsache. Își dă capul pe spate. Apoi revine încet. Pe măsură ce vede ce scrie în carnetul din fața ei, ochii i se fac tot mai mari. Devine curioasă. Ia un creion și începe să adune...

MARIANA (cu glas tare) : I-auzi, domnule ! Marinescu, 6 000... șeful cadrelor... Grigoriu,

8 000, Corcolică, de la plan, 20 000. Fusei, 28 000 și încă 6 000...

(În aceeași clipă intră Matei, cu un revolver în mînă.)

OPRICĂ : Mîinile sus ! Hai, nu glumesc ! Mîinile sus !

(Mariana se execută.)

MARIANA : Acum le ridic, că știu cine a furat... dar, din păcate, nu-mi pot lua martor un hoț și un borfaș ca dumneata...

OPRICĂ : Acu' pune în casa de bani hirtuile. Nu, nu, carnetul îl lași că-l iau eu... Acum, treci cu fața la perete... Și ascultă-mă bine. Ieși fără zgomot și te duci acasă. Mîine la șapte, după program, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic... la lucru.

MARIANA : Asta s-o crezi tu, hoț de ziua mare... Toți sînteți niște hoți și eu să plătesc din vina voastră, numai că n-a fost școală în oraș... Chem imediat miliția ! Imediat o chem ! (Bate cu piciorul în podea.)

OPRICĂ : N-ai s-o faci !...

MARIANA : Ba am s-o fac și, pe urmă, mă spînzur de-adevăratelea, să nu mai visez, să nu mai gîndesc la copilărie... Să nu mai văd pe nimeni...

OPRICĂ : Ascultă, Mariana.

MARIANA : De unde știi că mă cheamă Mariana ? Mie toată lumea îmi zice tovarășa Valentin. Cine-ți dă dreptul să-mi spui pe numele care-i numai al meu...

OPRICĂ : Mariana, ai să faci cum ți-am spus... Altfel... Altfel, te omor !...

MARIANA : Și moartă am să vorbesc. Că numai morții au dreptate...

OPRICĂ : Atunci mori ! (Trage în aer.)

(Mariana se prăbușește. Mateiaș iese.)

TABLOUL IV

S-a luminat de ziuă, este aproape ora șapte. Pe coridorul din afară se aud pași.

PAZNICUL : Paznicul de noapte. Aici, liniște și pace... Luminile stinse ?... Da, luminile stinse. Ușile închise ? (Deschide ușa și o închide la loc.) Da, ușile închise... (Cască.)

(Mariana se trezește. Se caută. Vede că nu are nimic.)

MARIANA : La cine să mă duc ? Ce să le spun ? Dacă n-am murit înseamnă că n-or

să mă creadă. Aici toți au ceva suspect... Pînă și tovarășul Fusei... Și băiatul ăsta, Matei, ce cumsecade părea !... Credeam că măcar el o să se uite la mine... Dar el se uita, prin mine, la casa de bani... Hoț și criminal, pe deasupra. Tot anunț miliția... Dar dacă și miliția e trecută în carnet ?...

(Iese în fugă. Cîteva secunde scena e goală. Intră Mimi și Fifi. Fifi are pe piept o broșă mare și strălucitoare, din aur.)

FIFI: Mi-a dat-o înainte de a se urca în tren. A zis că, după ce trece granița, numai la mine se va gândi... Că pînă acolo e tovarăș și nu se poate exterioriza. E dulce, nu?

MIMI: Mie, în schimb, să-mi vină rău, scumpo, nu alta. Ieri am crezut că mor... Auzi tu, mă trezesc cu nebuna, în zori, la mine. Și bătea să spargă ușa, scumpo.

FIFI: Care neună?

MIMI: Nebuna, nevasta lui Pompilică... Nici una, nici alta, să-i spun cine e motănelul cu ochi căprui, că ea pisici în casă n-a ținut de cînd se știe... Că ea vrea să scoată ochii căprui cu furculița, indiferent ai cui sint... Noroc, tu, că ai mei sint albaștri. Că azi veneam la serviciu fără ochi... Numai cînd i-am spus să se uite la ochii mei am imblînzit-o...

FIFI: Dar ce voia?

MIMI: Cică, unul din băieții din echipa lui Pompilică, i-a dat un telefon, cum că el, adică Pompilică, i-a încredințat o blană s-o aducă în țară, dar că el, adică băiatul, nu mai putea s-o țină, că trebuia să plece din oraș. Așa că s-a gândit că dacă el, adică Pompilică, tot vrea să facă o surpriză nevesti-si, ce contează dacă o fi cu două-trei zile mai devreme. Așa că el, adică băiatul, a luat frumușel blana și a dus-o la nevasta lui, adică a lui Pompilică. Inchipuie-ți, scumpo, frumusețe de blană, veritabilă, de maimuță, tocmăi din Singapore. Și măcar dacă i-s-ar fi potrivit, că ea e cit un elefant... Blana era pe măsura mea, că ultima dată, de-aia l-am lăsat să mă strîngă în brațe, ca să-mi ia măsura...

FIFI: Bine, bine, și cum s-a terminat? Ce-a zis? Hai, că mor de curiozitate...

MIMI: Ce să zică?... A luat blana, a văzut că nu i se potrivește, a căutat în buzunare și a dat peste un bilețel: „Pentru motănelul meu cu ochi căprui, de la Pompilică”. Cînd a citit, a apucat-o strechea, și, țiști la mine. Știa ceva, mă rog, dar zicea că ea pe toate le poate înțelege, pînă la blană însă...

FIFI: Și-a plecat?

MIMI: Da, scumpo. Ne-am despărțit prietene bune. Eu am făcut pe proasta, că cine-o fi aia cu ochi căprui, că între mine și Pompilică n-a fost nimic, așa un foc de paie... Că eu respect morala și prietenia, că, cum crede ea că noi, prietene bune, să-mi treacă prin cap să am ceva cu al ei... M-aș omori mai degrabă... Și ce crezi tu, scumpo, m-a crezut, proasta... Am plins amîndouă, pe urmă, ne-am pupat și am zis c-o ajut să dea de urma celei cu ochi căprui, ca să-i scoată un ochi și eu celălalt... I-am zis că dacă ei nu-i vine blana, ca o prietenă ce-i sint, să mi-o lase mie, că i-o plătesc cîstit. Mi-a lăsat-o. Ce-o să-l mai pun pe Pompilică s-o plătească... Să învețe cum se aduce o blană din străinătate.

(Intră Oprică.)

OPRICĂ: Sărut mîinile, frumoaselor. Cum ați dormit, bine?

(Se așază la biroul lui.)

FIFI: Mulțumesc, dar dumneata?

OPRICĂ: Cînd îmi pun capişonul pe cap, ca să nu mă tragă curentul la chelie, cu totdeauna dorm perfect. Și aseară l-am pus. (Femeile se uită una la alta și rid.) Dar tovarăşa Valentin cum de n-a venit? Și tovarăşul Tănăsache?

FIFI: Tovarăşul director a plecat azi dimineață la cinci... Era așa de grăbit, săracul, că n-a putut să-și ia decît o valiză. A zis că pentru cumpărături o să facă el, la Viena, rost de altele. Pînă în ultima clipă a spus că nu pleacă... Noaptea l-a sunat pe tovarăşul Fusei să-l întrebe dacă treburile obşteşti de aici nu-s mai importante.

MIMI: Sărăcuțul de el... Dacă ar fi toți directorii așa... hei, hei... unde am ajunge! Dar chiar tu, scumpo, ce-i cu Valentin? E apocalipsa, tu, dacă n-a venit pînă acum... Ea totdeauna vine prima...

(După cîteva secunde de liniște, intră Mariana. Este obosită.)

OPRICĂ: Sărut mina, tovarăşa Valentin.

MARIANA: Adică erai aici?... Foarte bine! (Se repede la ușa și o închide cu cheia.) Am fost la miliție și am povestit... Mi-au spus că ai dosar și că problema e cunoscută și vin ei... Fetelor, aveți grijă să nu fugă... L-am prins asupra faptului. El e unul din hoți.

(Fifi și Mimi se reped la Matei. Îl prind de mîini. Mariana îi pipăie buzunarele. Îi scoate pistolul din buzunar.)

FIFI: Atenție, tu, curu umbli cu pistolul, să nu nimeresci în careva...

OPRICĂ: Poftim, nu mai sint înarmat... De fapt, chiar înarmat, am un principiu, ~~ne~~ trag în femei...

MARIANA: Dar în mine de ce-ai tras?

OPRICĂ: Poți să dovedești? Poți arăta măcar o rană?

MARIANA: Pe cine vrei să minți? Sau crezi că eu nici nu mai aud?

(Mimi și Fifi îl lasă pe Mateiaș din brațe.)

MIMI: Ce te aștepți, tu, scumpo, de la una ca ea?... Asta minte... A dormit prost și a visat că cineva a împușcat-o... (Se îndreaptă spre ușă și o deschide.) Că am citit eu undeva că atunci cînd dorești foarte tare să visezi pe cineva, atunci acel cineva vine și te împușcă...

FIFE : Vise de fată bătrână...

MARIANA (amenințată cu pistolul) : Nu iese nimeni din cameră ! Dacă deschideți ușa, fuge, sau vine și restul bandei. Că mi-au spus la miliție că e o bandă întreagă în oraș... (Lui Oprică.) Acum, la perete !

FIFI : Uite, tu, în cine zace amazoana !

MIMI : Incoruptibila, scumpo, nu alta !

(Ușa se deschide și intră Tănăsache, însoțit de doi bărbați în civil.)

FIFI : Tăsică... Tovarășul Tănăsache, doar eu v-am însoțit...

MARIANA : Bine că ați venit, tovarăși și tovarășe Tănăsache... Am prins hoțul și l-am legat...

TĂNĂSACHE : Vedeți, tovarăși, vedeți ? O să plătiți, scump o să plătiți... Cine v-a dat dreptul să mă dați jos la graniță, și nu la orice graniță, ci la granița țării noastre. Eu sint un cetățean de vază al orașului, poate să spună oricine...

(Cele trei femei se uită când la Tănăsache, când la Matei. Fifi își duce o mână la piept și își scoate încet broșa. Apoi își duce minile la spate și bagă broșa în poșetă. Matei vede.)

TĂNĂSACHE : Credeți c-o să meargă așa ? Chiar acum o să telefonez tovarășului Fusei...

OPRICĂ : Si-o să-i spuneți, ce ?

TĂNĂSACHE : O să vă mușcați degetele, că cine ride la urmă, ride mai bine, cum bine-a zis cine-a zis... (Către Civil.) Pot să telefonez ?

OPRICĂ : Poftim !

(Tănăsache formează un număr.)

TĂNĂSACHE : Aici Tănăsache... Vă rog cu tovarășul Fusei. Cum ? Tovarășul Fusei a fost și nu mai este ? Dar, chiar aseară fusei la tovarășul Fusei, și acum nu mai este ? Nu mai este de loc ? Nici măcar un pic ? La munca de jos ? Cît de jos ? Jos de tot ? (Închide telefonul, apoi disperat.) Tovarășul Fusei... Nu mai este tovarășul Fusei...

OPRICĂ : Știam.

MARIANA : Tovarăși, dumneavoastră sinteți de la miliție, sau toți trei, la un loc, sinteți... (Arată spre Mateiaș.) Că dumnealui, ori într-o parte, ori în alta, nu e decât complice.

CIVILUL : Dumnealui este tovarășul căpitan Oprică, de la Municipiul București...

MARIANA : Tocmai de la București ?

FIFI : Și așa urît... și chel...

MARIANA : Am știut eu că la mijloc nu-i lucru curat... (Cu un soi de plăcere.) Că altfel trăgea în mine.

FIFI : Ai fi vrut tu, urîto, să tragă un căpitan în tine...

MARIANA : De ce să nu tragă, că el o fi un frumos... Mă iertați, tovarășe căpitan...

OPRICĂ : Căpitan Matei Oprică de la Economic. Și, pentru că e vorba de o problemă

economică, pină se controlează în valiza tovarășului director Tănăsache, permiteți-mi să vă spun adevărul. Tovarășul Tănăsache se face vinovat de sustragere din avutul obștesc a sumei de două milioane...

TĂNĂSACHE : Nu permit, e o calomnie !

MARIANA : Și eu care credeam că nu mai știu să calculez...

MIMI : Ce aere își dă fandosita...

OPRICĂ : Așa cum v-am spus, tovarășul Tănăsache era în drum spre Viena. La graniță a fost oprit, deoarece, în ultimul moment, s-a demonstrat că presupunerile noastre au fost adevărate...

TĂNĂSACHE : Nu văd nici o legătură și nici nu permit...

OPRICĂ : Ai văzut, ai să vezi și ai să permiți. Dar să lăsam să vorbească faptele. De aproape un an de zile același cumpărător achiziționa bijuterii și valută străină, indiferent la ce preț era oferta. Am constatat că acesta, un om de vază în orașul lui, nu este altul decît Tănăsache. Mi-am propus să urmăresc unde vrea să ajungă... Cumpărăturile se precipitau. Apoi, tovarășul Tănăsache vrea să participe personal la achiziționarea de marfă și cere pașaport pentru Viena. Mai marii săi îi dau cele mai bune recomandări și, însuși tovarășul Fusei, îi semnează hirtiele. Se apropia data plecării, și am vrut să mă ocup mai îndeaproape de tovarășul Tănăsache. Am aflat că la această întreprindere trebuia să vină un oarecare Pandelache, un nepot de-al lui Pandelache de la minister, scăpat de curînd din pușcărie. M-am substituit lui. Am fost martor la toate calculele și le-am controlat și eu. Cu ajutorul binevoitor, deși involuntar, al tovarășei Mariana, mi-am dat seama de metodă. Am fost martor la mita subtilă dată de Tănăsache lui Fusei, scăpînd astfel de orice control. De altfel, toate persoanele mituite se află trecute în carnet. Șaizeci și șapte de persoane.

MIMI : Ce prost, dragă. Păi, Pompilică e un băiat deștept, în cazul ăsta... Auzi (Cu voce tare.) să le treacă într-un carnet. La ce bun ?

OPRICĂ : Simplu. În caz că va fi prins, să poată apela fără jenă la sprijinul oamenilor importanți, pe care i-a mituit. Azi dimineață, la prima oră, s-au luat măsuri ca să fie suspendați din funcții toți cei mituiți de Tănăsache în acest oraș...

MIMI : Suspendați ? Păi, acu' doi ani și eu am fost suspendată ca incapabilă, tovarășe. Dar nu-ți permit, eu sint femeie morală și cinstită !

OPRICĂ : Am zis deocamdată. Cercetările vor continua și fiecare își va primi pedeapsa după merit. (Sună telefonul.) Da, căpitan Oprică. Se confirmă deci ! Valiza avea fund dublu. Mulțumesc. Tovarășa Fifi, trebuie să-ți confisc această broșă de aur. Este cumpărată din bani furați...

FIFI : Dar e cumpărată de la stat... Că eu i-am spus că-mi place... Tăsică, m-ai mințit !... Puteai să-mi cumperi broșa din salar... Măcar atita considerație puteai să ai pentru mine... Că eu ți-am fost cinstită și te-am mîngîiat cu mîinile mele, nu ale alteia... (Își duce mîinile la ochi.)

TĂNASACHE (tot timpul s-a plimbat prin cameră, cu mîinile la spate) : Protestez cu profundă indignare...

OPRICĂ : Nu mai protesta că ne pierdem vremea... În străinătate, Tănăsache, cu valori de aproape două milioane, intenționa să rămînă definitiv. Și acolo, cu bănuții noștri în buzunar, se putea declara chiar și refugiat politic...

TĂNASACHE : Nu dau voie ! Eu sînt patriot convins...

OPRICĂ : Eu te-am arestat nu pentru lipsă de patriotism, ci pentru lipsă în gestiune. La asta se adaugă trafic de valută și metale prețioase. Darea de mită și celelalte sînt mizilicuri... În schimb, ele sînt probe bune pentru Fusei și toți ceilalți.

MIMI : Auzi, scumpo, tovarășul Fusei ! Cine și-ar fi inchipuit că un bărbat așa de bine... Și să mai crezi în bărbați !...

(Rămîn toți în poză. Mariana înaintează spre rampă. Se adresează spectatorilor.)

MARIANA : Aici ar fi putut să se termine povestea noastră. Ar fi fost un sfîrșit normal, fericit, în care fiecare vinovat și-ar fi luat pedeapsa, iar noi ceilalți ne-am fi văzut de treabă.

OPRICĂ (întind și el cîțiva pași) : S-ar fi putut închipui și un alt final. Un ofițer

și o funcționară care, întîmplător, au colaborat la descoperirea unei fraude, se pot îndrăgosti, se pot căsători, spre satisfacția tuturor celor care mai cred în basme. Mai mult, funcționara care a dat dovadă de onestitate, ar putea deveni șefa unității, de unde a fost înlăturat hoțul. Din păcate, lucrurile, uneori se mai potrec altfel, căci :

(Între Pandelache, val-vîrtej.)

PANDELACHE : Am primit aseară un telefon. M-a chemat unchiu-meu, Pandelache, de la minister. Zice că a bătut și-o telegramă. N-ați primit-o ? Că așa e unchiu-meu. Operativ. E cunoscut în tot ministerul. Nu lasă pe mine ce poate face azi.

MARIANA : Și ce-a spus unchiul ?

PANDELACHE : Cînd ?

MARIANA : La telefon.

PANDELACHE : Ah, la telefon ? ! Păi, zicea că nu știu ce tevatură s-a întîmplat cu tovarășul Tănăsache, că el nu mai este, și că, pînă una alta, m-a numit pe mine responsabil în locul lui. Nu v-a venit încă depeșă ? Trebuia să vină.

MARIANA : Ia te uită cum am uitat. A venit o telegramă. Dar n-am apucat s-o deschid... (I-o dă lui Oprică.)

OPRICĂ : Să vedem ce spune. (Citește.) Șeful serviciului personal Pandelache destituit. Stop. Toate dispozițiile lui anulate. Stop. Urmează instrucțiuni. Stop. Direcția generală. Stop. Adică nu, aici nu-i stop...

MARIANA : Așa că, stimați spectatori, afacerea s-a terminat și, odată cu ea, s-a terminat și comedia. Să tragem...

C O R T I N A

